

Zondag 23 februari 2025 - Geuzentocht - Nieuwkerke

Startplaats: Ontmoetingscentrum " 't Seultje "
Seulestraat 47
8950 NIEUWKERKE

Afstanden & Starturen: 07u00 tot 15u00 4,5 km & 7,7 km & 11,8 km
07u00 tot 13u00 16,2 km
07u00 tot 12u00 20,4 km
07u00 tot 11u00 24,7 km

Aankomst: De aankomst dient bereikt vóór 17u00

Inschrijvingsprijs: Federatieleden : 1,50 EUR
Niet-federatieleden : 3,00 EUR
Leden van De Heuvellandstappers : **GRATIS**
(Wel lidkaart laten inscannen!)

Geuzentocht – Nieuwkerke

Het lijkt haast niet te vatten als je het immer rustige Nieuwkerke binnenrijdt, maar in de streek rond het dorp was de lakennijverheid ooit booming business. In het begin van de zestiende eeuw werd er zelfs meer laken geproduceerd dan in Ieper, Brugge of Gent. Het spreekt voor zich dat arbeiders in groten getale toestroomden om mee te surfen op de golf van hoogconjunctuur. In 1550 keerde het tij en nam de productie af. Intussen was de kloof tussen de rijke elite en de werkloze arbeiders gegroeid wat onvermijdelijk sociale onrust met zich meebracht. Het calvinisme klaagde de wantoestanden aan waardoor veel arbeiders zich achter de nieuwe godsdienst scharden. De overheden reageerden op hun beurt met veroordelingen en executies. Die explosieve mix leidde tot een golf van geweld die zich als vuur over de Nederlanden verspreidde.

Enkele edelen zakten af naar Brussel om landvoogdes Margaretha van Parma te smeken de vele veroordelingen te stoppen. Haar adviseur gaf als antwoord: "ce ne sont que des gueux". Het zijn maar bedelaars. De arme drommels waren blijkbaar in de wolven met hun nieuwe titel en noemden zichzelf **Geuzen**.

4,5 km

Prachtige landschapsbeelden om van te genieten. De frêle glooiingen van de Heuvellandse getuigenheuvels, met de Kemmelberg voorop en het folk dorp Dranouter tekenen zich af. Het Hazekasteel, alom gekend voor zijn vermaarde Picon, gemaakt volgens een geheim recept..

We volgen de Ghevelkesweg en de oude tramzate die destijds Ieper met de Seule verbond, middenin tref je " **le Pont d'amour**", waar een leuk verhaal aan vasthangt.

Eén dag per jaar , met Sint Anna, mochten de kantwerksters hun ééntonig werk onderbreken voor het feest. In het Vijverstraatje nabij het Sint-Annakapelletje ging het er soms wild aan toe. In juli 1771 werd de kapel afgebroken ' om de schijnheilige bijeenkomsten van jonge lieden die op de avondstonden aldaar plaatsvonden te beletten '. Toen de spoorlijn werd aangelegd kwam een viaduct op de plaats van het kapelletje, de brug kreeg officieel de naam ' Pont St Anne ', maar werd in de volksmond al vlug ' Pont d'Amour ' genaamd. Er was dus sinds 1771 niet veel veranderd!

7,7 km

We gaan meteen via een knuppelpad onverhard op weg. We passeren de Walletjes, het summum van de wandeling, een 360° uitzichtpunt over de hele regio. Op de flank van de heuvel in de Eikelstraat, ligt het " **Westhof Farm Cemetery** ". De Britse begraafplaats herbergt 131 Commonwealth soldaten en 5 Duitse oorlogsslachtoffers. Helemaal achteraan de militaire begraafplaats, bij het zerk van Thomas Donovan hoort een straf oorlogsverhaal. Van thuis uit had Donovan zonet het nieuws ontvangen dat zijn broers gedood werden in de strijd. Om bij zijn moeder te zijn, vroeg hij om zorgverlof, maar het werd geweigerd. Wanhopig wilde hij terug naar huis. Zonder verlof

toestemming, waagde hij zich intussen aan een vierde desertiepoging. Waarna hij opgepakt werd en genadeloos geëxecuteerd op 31 oktober 1917. Zijn moeder had haar drie zonen in de oorlogstrijd verloren. We komen terug aan de start.

11,8 km

De 11,8km volgt het parcours van de 7,4km maar gaat verder tot aan het Calvariekrus en gaat rusten in Dranouter.

16,2 km

We starten met de 11,8km naar de rust in Dranouter. We maken een lus langs de Doedelzakspeler, geschonken door de organisatie van het folkfestival aan de inwoners. Door de veer kan de doedelzakspeler bewegen. Dat staat symbool voor het festival en de muziek die ook niet stilstaan. Het beeld is verplaatsbaar. Na de rust gaan we in het spoor van de 11,8km naar de start.

20,4 km

De 20,4km volgt de 16,2km tot aan de rust in Dranouter. Tijdens de lus gaan we ongemerkt "de schreve" over. In de Westhoek was de 'schreve' jarenlang het epicentrum van de grenssmokkel, een soms gevaarlijk spel tussen de blauwers (smokkelaars) en de kommiezen (douaniers). De grens met Frans-Vlaanderen heeft in de Westhoek iets speciaals. Tot 1713 was Frans-Vlaanderen een onderdeel van Vlaanderen. Beide regio's hebben een groot stuk uniforme geschiedenis en

troeven: hun taal, hun erfgoed, hun landschap. Als je met vakantie bent in de Westhoek is even over de grens hopen dan ook een must. In de volksmond wordt de grens 'de schreve' genoemd – schreve betekent in het dialect 'lijn'.

24,7 km

De 24,7km volgt het parcours van de 20,4km en neemt de kans mee om te genieten van een weids uitzicht met aantal herkenningspunten zoals de Kemmelberg, kerk Wulvergem en de dikkop van Mesen. Het gammele Papestraatje is vermoedelijk een overblijfsel van de oude Romeinse heirweg die Cassel met Wervik verbond. De holle wegel gaat over in een schitterende graswegel die helemaal omheen Nieuwkerke leidt. Op de grens tussen Nieuwkerke en Dranouter houden we halt aan de Kruistombe. Op het grafzerk staat: *"Hier stierven voor 't Katholieke Geloove 's avonds ten 11N op 12N januari 1568 de drie priesters van Reninghelst."* In de 16de eeuw speelde Nieuwkerke een

toonaangevende rol in de strijd tussen de Geuzen en rooms-katholieken. De bloeiende lakennijverheid zorgde er immers voor dat vreemden alhier het calvinisme kwamen preken. Een periode van opstand, hagenpreken, bloedraad, inquisitie en uiteraard de Beeldenstorm zorgden voor een woelige geschiedenis. Zo ook op die bewuste weversmaandag 11 januari 1568. Toen werden drie priesters uit het nabije Reningelst door de Geuzen vermoord. Pas op 23 april 1923 werden hun stoffelijke resten gevonden en kwam de Kruistombe er. De plaatselijke werkgroep Geuzenproject organiseert nog jaarlijks elke derde zondag van september een Geuzendag om deze boeiende periode uit de lokale geschiedenis levende te houden. Na de rust genieten we van een spectaculair zicht op Frankrijk: van Lille, Ploegsteert, over Armentières, Bailleul naar de tweelingterills van Béthune (op 35 km) .

